

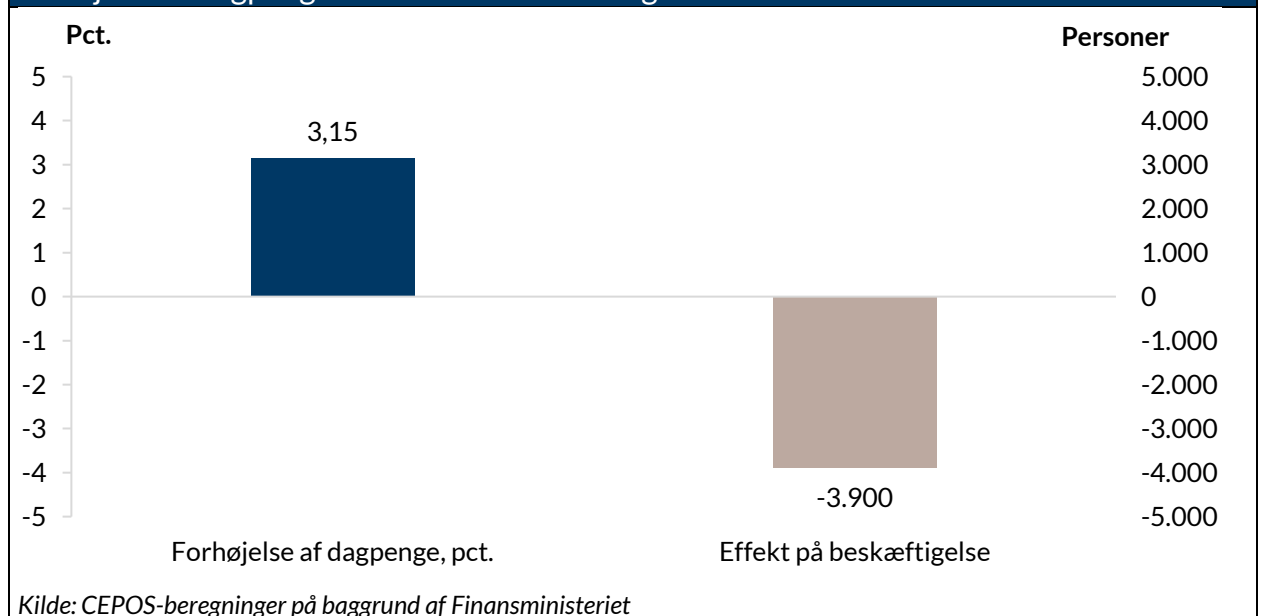
FAGBEVÆGELSENS KRAV OM HØJERE DAGPENGE REDUCERER BESKÆFTIGELSEN MED 3.900 PERSONER

15-01-2020

AF CHEFØKONOM MADS LUNDBY HANSEN (2123 7952) OG CHEFKONSULENT JØRGEN SLOTH

- Fagbevægelsen foreslår højere dagpenge.
- På baggrund af Dagpengekommissionens regnemetode vurderes det, at fagbevægelsens forslag vil reducere beskæftigelsen med ca. 3.900 personer.
- Den lavere beskæftigelse vil medvirke til, at den samlede forringelse af de offentlige finanser vil udgøre 1,3 mia. kr.
- Hvis forslaget skal finansieres af højere skatter, reduceres beskæftigelsen yderligere.
- Samlet medfører fagbevægelsens forslag en ekstra stigning i dagpengene på 3,15 pct. over 3 år.
- Man vil bl.a. ophæve den mindre-regulering af dagpengene med 0,75 pct. årligt i årene 2021-2023, der blev vedtaget i Thornings skattereform.

Forhøjelse af dagpengene reducerer beskæftigelsen

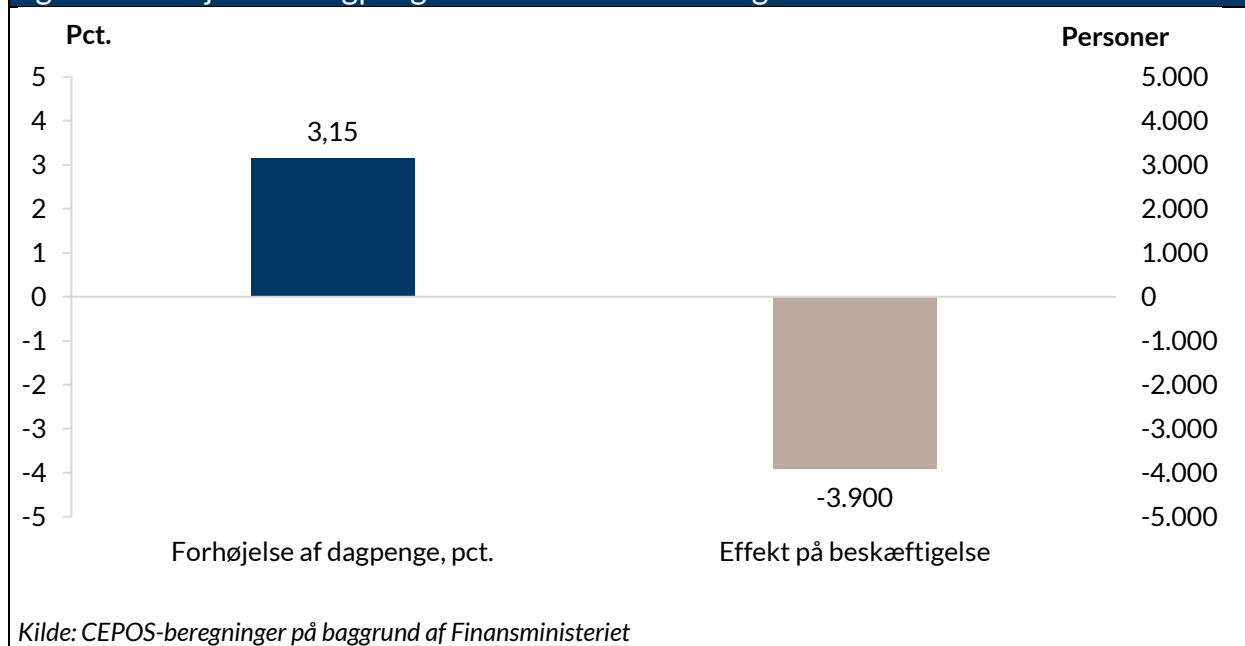

Kilde: CEPOS-beregninger på baggrund af Finansministeriet

Fagbevægelsen foreslår højere dagpenge. I Politiken d. 10. januar slår både 3F, HK og FOA til lyd for, at mindrereguleringen af dagpengene skal ophøre. Mindrereguleringen skyldes bl.a. den skattereform, som S-R-SF-regeringen gennemførte i 2012, hvor dagpengene fx i årene 2021-2023 mindrereguleres med 0,75 pct. Mindre-reguleringen af dagpenge og andre overførselsindkomster finansierede i S-skattereformen topskattelettelser og højere beskæftigelsesfradrag. Desuden har fagbevægelsen også [tidligere peget på](#), at de 0,3 pct. i mindreregulering fra satsreguleringen skal afskaffes. Når de 0,3 pct. medregnes, svarer den årlige ekstra stigning i dagpengene til 1,05 pct., dvs. 3,15 pct. over 3 år¹.

På baggrund af Dagpengekommissionens regnemetode vurderes det, at fagbevægelsens forslag om godt 3 pct. højere dagpenge frem mod 2023 vil reducere beskæftigelsen med ca. 3.900 personer². Det skyldes, at de højere dagpenge vil gøre det mindre attraktivt at tage et job i forhold til det nuværende regelsæt. Den lavere beskæftigelse vil medvirke til, at den samlede forringelse af de offentlige finanser vil udgøre 1,3 mia. kr., jf. figur 1. Hvis forslaget skal finansieres af højere skatter, reduceres beskæftigelsen yderligere.

Figur 1. Forhøjelse af dagpengene reducerer beskæftigelsen

¹ Fagbevægelsen er i deres udspil ikke præcise ift. hvor meget dagpengene skal stige. Men deres provenuskøn passer med en samlet stigning på 3,15 pct., jf. fodnote 2.

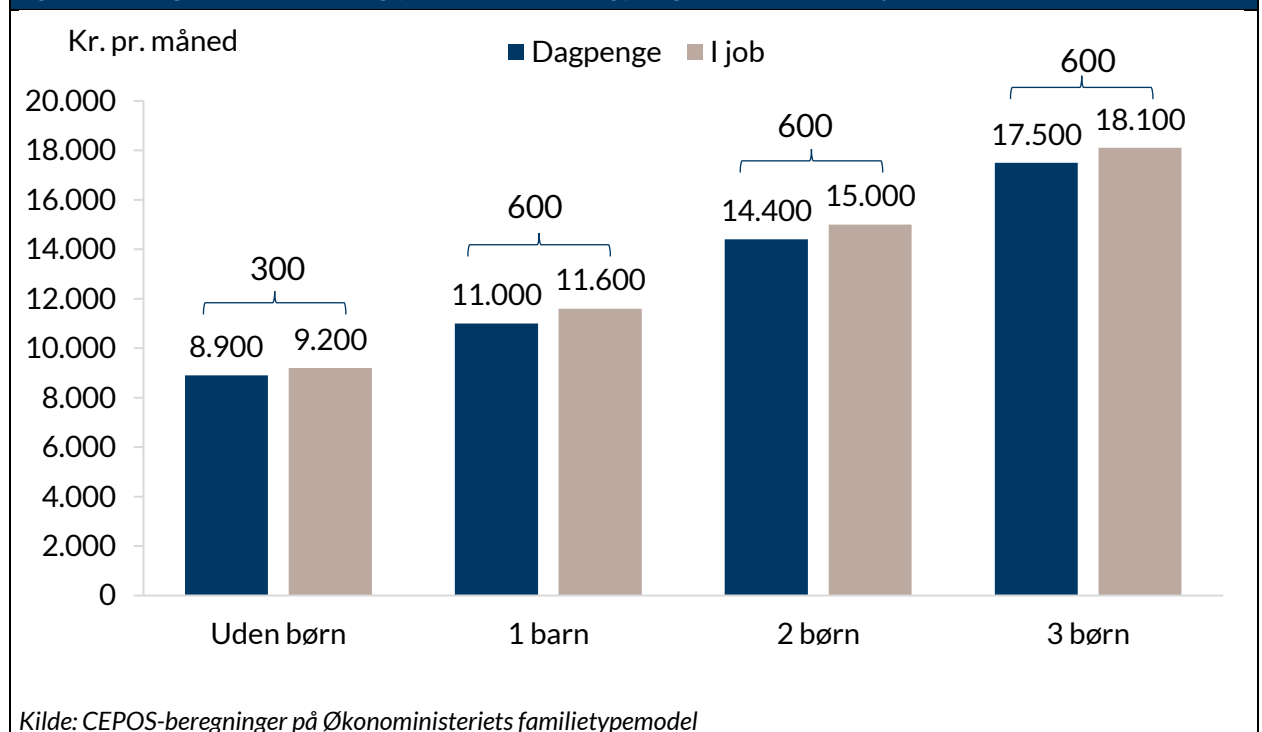
² [Finansministeriet vurderer](#) (på baggrund af Dagpengekommissionens regnemodel), at 10 pct. højere dagpenge vil reducere beskæftigelsen med 12.500 personer og koste 4,2 mia. kr. Herudfra kan det beregnes, at 3,15 pct. højere dagpenge vil reducere beskæftigelsen med ca. 3.900 og koste 1,3 mia. kr. En merudgift på 1,3 mia. kr. svarer også til 3Fs vurdering af merudgifterne, jf. Politiken d. 10. januar 2020.

300 KR. I GEVINST VED AT GÅ FRA MAKSIMALE DAGPENGE TIL LAVTLØNSJOB

I dag udgør gevinsten ved at tage et lavtlønjob kun 300-600 kr. om måneden, hvis man er på maksimale dagpenge, jf. figur 2. Det er blot 10-20 kr. i jobgevinst om dagen³. Den lille jobgevinst afholder nogle arbejdsløse fra at tage et af de mange ledige job.

Hvis forslaget gennemføres, vil det bringe S-regeringens reformkonto i minus 5.000 personer, fordi finansloven reducerer beskæftigelsen med 800 personer⁴ og fordi seniorpension giver et minus på 350 personer⁵. Det vil i givet fald være en voldsom udfordring af forståelsespapiret, der lægger op til, at beskæftigelsen skal gå i nul eller være positiv som følge af reformer.

Figur 2. Rådighedsbeløb, enlig på maksimale dagpenge eller i lavtlønjob, 2019

LAVTLØNNEDE HAR HØJE DAGPENGE I INTERNATIONAL SAMMENLIGNING

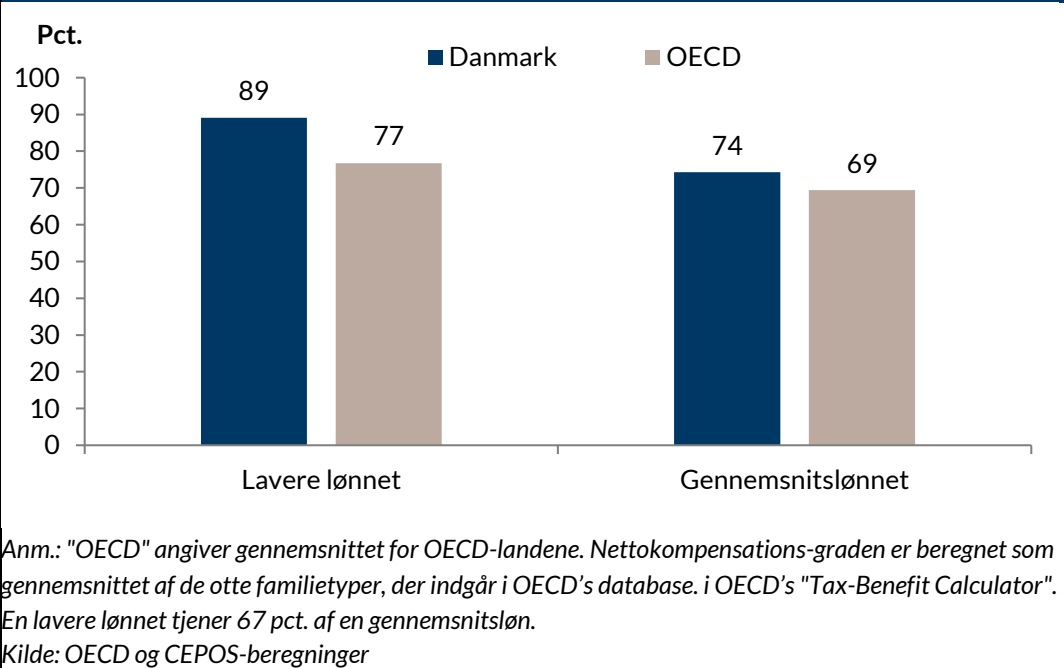
I en international sammenligning er dagpengene meget generøse særligt for lavtlønnede. Målt ved den såkaldte nettokompensationsgrad (dagpenge efter skat/løn efter skat) har lavtlønnede den 5. højeste nettokompensationsgrad blandt OECD-lande på 89 pct. (OECD-gns. på 77 pct.), jf. figur 3. En nettokompensationsgrad på 89 pct. betyder, at hvis man som beskæftiget har en disponibel indkomst efter skat på fx 180.000 kr., vil man som ledig have en disponibel indkomst efter skat på 160.000 kr. (89 pct. af 180.000 kr.).

³ Beregningen er foretaget med en timeløn på 128 kr. og der er ikke indregnet pensionsindbetalinger

⁴ Kilde: [Finansministeriets svar](#) på Finansudvalgets spørgsmål nr. 96 (L1) af 4. december 2019

⁵ Kilde: [Finansministeriets svar](#) på Finansudvalgets spørgsmål nr. 598 af 3. maj 2019

Figur 3. Nettokompensationsgrader for forsikrede ledige, Danmark og OECD, 2018

IKKE TEGN PÅ, AT MINDRE DÆKNING I DAGPENGESYSTEMET FØRER TIL MERE JOBBESKYTTELSE

Et typisk argument mod nedsættelse af dagpengesatsen og forkortelsen af dagpengeperioden er, at det fører til krav fra lønmodtagernes side om mere jobbeskyttelse (fratrædelsesgodtgørelse mv.), hvilket vil gøre arbejdsmarkedet mindre fleksibelt. Ser man på udviklingen over tid i Danmark, har afkortningen af dagperioden imidlertid ikke ført til mere jobbeskyttelse. Siden 1990'erne er dagpengeperioden blevet afkortet fra at være uden en maksimumsgrænse til i dag 2 år. Det har mindsket sikkerheden for lønmodtagerne, men det har ikke medført øget jobbeskyttelse⁶.

Hvis man indfører mere jobbeskyttelse, må man forvente, at ledigheden stiger og at det vil blive sværere for bl.a. unge at komme ind på arbejdsmarkedet. I det perspektiv er det svært at se, hvorfor fagforeningerne reelt skulle ønske mere jobbeskyttelse. Det vil nemlig skade deres arbejdsløse medlemmer.

TILLÆGSFORSIKRINGER ER EN MULIGHED FOR AT ØGE DÆKNINGEN FOR DEN ENKELTE LØNMODTAGER

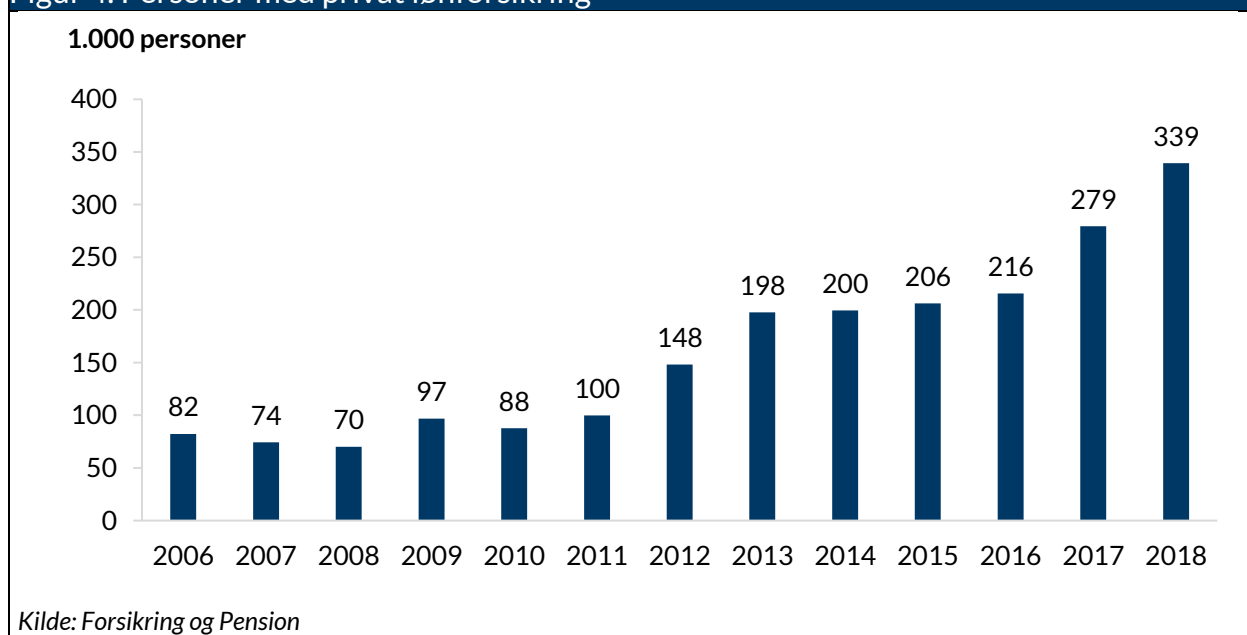
Det nuværende dagpengesystem er kendetegnet ved, at det er "one-size-fits-all". Der er ikke mulighed for at vælge fx højere ydelse mod til gengæld at være dækket i en kortere periode. Dagpengesystemet kan dermed siges at udgøre en basisydelse. Det nuværende system er delvist finansieret af skatteyderne, idet dagpengeforsikrede kun finansierer ca. 60 pct. af udgifterne til dagpenge gennem medlemsbidrag, jf. tabel 1 nedenfor.

⁶ Læs mere i "[Ikke tegn på at kortere dagpengeperiode fører til længere opsigelsesvarsler og mere jobbeskyttelse](#)", CEPOS-notat, maj 2018

Ønsker den enkelte bedre dækning end basisydelser i dagpengesystemet, har man mulighed for at tegne private tillægssikringer. Det er et supplement til dagpengesystemet, som gør forsikringen ved ledighed mere fleksibel. Dermed kan tillægssikringerne bruges til at sikre, at den enkeltes ønske om forsikring mod ledighed i højere grad opfyldes.

I de senere år er der sket en stigning i antallet af personer med en privat arbejdsløshedsforsikring. I 2010 havde 88.000 en privat arbejdsløshedsforsikring. I 2018 var det vokset til 339.000 personer, dvs. næsten en 4-dobling på 8 år, jf. figur 4.

Figur 4. Personer med privat lønforsikring

Tabel 1. Medlemsfinansiering af dagpenge, 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Medlemsbidrag, mia. kr.	5,9	6,0	6,1	6,2	6,2	6,2
Udgifter til dagpenge, mia. kr.	10,6	10,0	10,3	9,8	9,7	9,8
Andel af udgifter til dagpenge finansieret af medlemsbidrag, pct.	56	60	59	63	64	63

Anm.: De opgjorte tal er efter skat. For medlemsbidrag er der anvendt en skatteværdi svarende til det ligningsmæssige fradrag (ca. 25 pct. i 2019), mens der for dagpenge er anvendt en skattesats på 37 pct.

Kilde: [Beskæftigelsesministeriets svar](#) på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål 450 af 30. maj 2018 samt egne beregninger